

Rolf Strauch interviewed by To Vima (Greek version)

[View PDF](#)

14/04/2024

**Συνέντευξη με τον Rolf Strauch, επικεφαλής οικονομολόγο του
ESM**

Δημοσιεύτηκε στο Βήμα (Ελλάδα)

14 Απριλίου 2024 (Διεξήχθη στις 9 Απριλίου)

Συνέντευξη: Μαρία Βασιλείου

Η ΕΚΤ μπορεί να προχωρήσει σε μείωση των επιτοκίων, αλλά και πάλι η νομισματική πολιτική θα παραμείνει αυστηρή σε μια περίοδο που η δημοσιονομική πολιτική αναμένεται να είναι αυστηρότερη. Ταυτόχρονα, υπάρχει ανάγκη αύξησης των δαπανών, ιδίως στον τομέα της άμυνας. Τι συνέπειες βλέπετε;

«Υπάρχουν ενδείξεις ότι η νομισματική πολιτική μπορεί να χαλαρώσει, αλλά το χρονοδιάγραμμα και ο ρυθμός θα καθοριστούν από τις πληθωριστικές εξελίξεις. Αρκετές χώρες βγήκαν από την πανδημία της COVID-19 και την κρίση κόστους ζωής με υψηλότερο χρέος. Ορισμένες έχουν επίσης υψηλά ελλείμματα. Οι χώρες πρέπει να δημιουργήσουν δημοσιονομικό χώρο για να αντιμετωπίσουν μελλοντικά πλήγματα, να διατηρήσουν τον πληθωρισμό σε χαμηλά επίπεδα και να καθησυχάσουν τις προσδοκίες των αγορών για χώρες με υψηλά ελλείμματα και χρέος. Οσοι αντιμετωπίζουν υψηλότερα επίπεδα χρέους και ελλείμματα θα χρειαστεί να καταβάλουν επιπλέον προσπάθεια εξυγίανσης, δημιουργώντας αποθέματα ασφαλείας για απροσδόκητα σοκ και μελλοντικές προκλήσεις. Ωστόσο, η εστίαση θα πρέπει να είναι στη μείωση των λιγότερο παραγωγικών δαπανών και όχι στις επενδύσεις. Πρέπει να διατηρήσουμε πόρους για επενδύσεις στο μέλλον, περιορίζοντας ταυτόχρονα τα μέτρα στήριξης που εφαρμόστηκαν κατά την

πρόσφατη κρίση κόστους ζωής που κατέστη περιττή».

Αλλά οι ανάγκες χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση μελλοντικών προκλήσεων είναι υψηλές. Θα ήταν δυνατό να δημιουργηθεί ταυτόχρονα περισσότερος δημοσιονομικός χώρος;

«Η ευρωζώνη έχει επιδείξει μεγάλη ανθεκτικότητα στην αντιμετώπιση των κρίσεων τα τελευταία χρόνια, χάρη και στα σωστά μέτρα πολιτικής. Ωστόσο, η ανάπτυξη εξακολουθεί να είναι αδύναμη και η Ευρώπη, ως ανοιχτή οικονομία, είναι περισσότερο εκτεθειμένη στην παγκόσμια οικονομία από τις ΗΠΑ. Αυτό καθιστά την περιοχή πιο ευάλωτη σε κραδασμούς, καθώς το παγκόσμιο γεωπολιτικό περιβάλλον παραμένει αβέβαιο. Αντιμετωπίζουμε τρεις μεγάλες μελλοντικές προκλήσεις: το δημογραφικό, κόστη που σχετίζονται με τη γήρανση – που είναι επίσης ένα ζήτημα για την Ελλάδα –, γεωοικονομικό κατακερματισμό και κλιματική αλλαγή. Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων απαιτεί το σωστό μείγμα πολιτικών, με τις χώρες να εστιάζουν στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, πρέπει να χτίσουμε πάνω στην ενιαία αγορά. Η περαιτέρω ολοκλήρωση, ιδίως στους τομείς της χρηματοδότησης και της ενέργειας, είναι καίριας σημασίας. Το ΔΝΤ έχει υπολογίσει ότι μια πλήρως ανεπτυγμένη ενιαία αγορά θα αύξανε το ΑΕΠ της Ευρώπης κατά περίπου 7 ποσοστιαίες μονάδες. Μια ολοκληρωμένη κεφαλαιαγορά θα είναι σημαντική για την τόνωση των επενδύσεων και θα διευκολύνει τις χώρες να κάνουν τις οικονομίες τους πιο πράσινες και πιο ψηφιακές. Οι ιδιωτικές επενδύσεις είναι ακόμη πιο σημαντικές καθώς οι χώρες είναι δημοσιονομικά περιορισμένες».

Θα χρειαστεί η Ευρώπη να εκδώσει περισσότερο κοινό χρέος για να καλύψει πρόσθετες χρηματοδοτικές ανάγκες, ειδικά στον τομέα της άμυνας;

«Το θέμα είναι ευρύτερο από την άμυνα. Πώς να κάνουμε την Ευρώπη κατάλληλη για το μέλλον; Πώς να αντιμετωπίσουμε αυτές τις μακροπρόθεσμες προκλήσεις; Και σε αυτό το πλαίσιο, τι ρόλο μπορούν να διαδραματίσουν τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα; Το NextGenerationEU της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα τρέχει πλήρως έως το 2026. Το πιο σημαντικό, σε αυτό το στάδιο, είναι να χρησιμοποιηθούν όσο το δυνατόν περισσότερο αυτοί οι πόροι. Αυτό ισχύει και για την Ελλάδα. Πέρα από αυτό, θα πρέπει να κάνουμε αποτελεσματική χρήση όλων των διαθέσιμων ευρωπαϊκών πόρων. Αυτό περιλαμβάνει επίσης τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Ο ESM είναι ο μόνιμος μηχανισμός επίλυσης κρίσεων της

ευρωζώνης. Η εντολή του είναι να διατηρήσει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και θα είναι εκεί μετά το 2026. Αυτή τη στιγμή συζητούμε με τα κράτη-μέλη μας ποιος μπορεί να είναι ο ρόλος μας για να βοηθήσουμε τις χώρες να αντιμετωπίσουν μελλοντικές προκλήσεις που μπορεί να προκύψουν από κλιματικές καταστροφές ή άλλα σοκ, όπως γεωοικονομικά σοκ. Είναι σημαντικό να επιτύχουμε την τελική επικύρωση της αναθεωρημένης Συνθήκης του ESM, διότι μέρος της χρηματοοικονομικής υποδομής και η ραχοκοκαλιά για την τραπεζική ένωση είναι το backstop για το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης, το οποίο ο ESM πρόκειται να παρέχει σε περίπτωση πτώχευσης τραπεζών».

Θα μπορούσε, λοιπόν, ο ESM να βοηθήσει στη χρηματοδότηση της άμυνας;

«Στο πλαίσιο της εντολής του ESM, μπορούμε να βοηθήσουμε τις χώρες όταν η χρηματοπιστωτική σταθερότητα βρίσκεται σε κίνδυνο. Εάν αυτό σχετίζεται με μια κατάσταση γεωοικονομικής σύγκρουσης, έχουμε εργαλεία για να βοηθήσουμε τις χώρες. Μπορεί ο ESM να χρηματοδοτήσει αμυντικές επενδύσεις γενικότερα; Αυτό δεν προβλέπεται επί του παρόντος».

Υπάρχει αισιοδοξία για την πρόοδο της Ελλάδας, αλλά υπάρχουν ακόμα ζητήματα. Ποια είναι η άποψή σας;

«Η Ελλάδα έχει σημειώσει αξιοσημείωτη πρόοδο στην αντιμετώπιση προβλημάτων του παρελθόντος, ακόμη περισσότερο, σε ένα πολύ δύσκολο περιβάλλον. Τα τελευταία τρία χρόνια, η οικονομική ανάπτυξη στην Ελλάδα υπερέβη τον μέσο όρο της ευρωζώνης, ενώ η ανεργία υποχώρησε στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2009. Τα δημοσιονομικά πλεονάσματα είναι από τα υψηλότερα στην ευρωζώνη. Αυτό βοήθησε την Ελλάδα να μειώσει τον υψηλό δείκτη δημόσιου χρέους της, από πάνω από το 200% του ΑΕΠ σε περίπου 160% εφέτος. Οι οικονομικές εξελίξεις και ο πληθωρισμός βοήθησαν στη μείωση του χρέους, αλλά αυτό από μόνο του δεν θα είχε λειτουργήσει χωρίς τις ισχυρές δημοσιονομικές επιδόσεις που επέδειξε η Ελλάδα αυτά τα χρόνια. Πιο πρόσφατα, βλέπουμε μερικά ελαφρώς ανησυχητικά σημάδια. Η οικονομική ανάπτυξη και οι επενδύσεις επιβραδύνθηκαν περισσότερο από το αναμενόμενο και η ανεργία μειώθηκε κάπως λιγότερο από ό,τι αρχικά πιστεύαμε. Αυτό μπορεί εν μέρει να σχετίζεται με τις καταστροφικές πλημμύρες στη Θεσσαλία πέρυσι, αλλά πρέπει να δούμε αν υπάρχουν άλλοι παράγοντες».

Σε ποιους τομείς χρειάζεται περισσότερη πρόοδος;

«Η πιο άμεση ενέργεια είναι να επιταχυνθεί η εφαρμογή του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Δεύτερον, η προώθηση της ατζέντας των μεταρρυθμίσεων, η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, η επιτάχυνση των δικαστικών μεταρρυθμίσεων και το να εφοδιαστούν οι νέοι με την απαραίτητη εκπαίδευση και δεξιότητες για να επιτύχουν. Αυτοί είναι κρίσιμοι τομείς. Οι μεταρρυθμίσεις στον τραπεζικό τομέα και στη διαχείριση των κρατικών επιχειρήσεων πρέπει να συνεχιστούν. Ισχυρές και ανταγωνιστικές τράπεζες είναι απαραίτητες για τη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και κρατικές επιχειρήσεις που έχουν καλύτερη διαχείριση θα βελτιώσουν την ποιότητα των υπηρεσιών και θα συμβάλουν στη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας. Τέλος, η Ελλάδα έχει πολλά περιθώρια για να ενισχύσει την απασχόληση, καθώς το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών και των νέων στο εργατικό δυναμικό είναι εδώ και καιρό από τα χαμηλότερα στην Ευρώπη. Επιπλέον, η φορολογική επιβάρυνση εξακολουθεί να είναι σχετικά υψηλή και μπορεί να μειωθεί. Όλα αυτά θα βοηθήσουν στην οικονομική ανάπτυξη και ευημερία της Ελλάδας. Αυτό με τη σειρά του θα βοηθήσει τα δημόσια οικονομικά και θα παράσχει στις κυβερνήσεις περισσότερο περιθώριο ελιγμών για την αντιμετώπιση μελλοντικών προκλήσεων προς όφελος του ελληνικού λαού».

Contacts

[Cédric Crelo](#)

Head of Communications and Chief Spokesperson

+352 260 962 205

c.crelo@esm.europa.eu

[Anabela Reis](#)

Deputy Head of Communications and Deputy Chief Spokesperson

+352 260 962 551

a.reis@esm.europa.eu

[Juliana Dahl](#)

Principal Speechwriter and Principal Spokesperson

+352 260 962 654

j.dahl@esm.europa.eu